

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 23. ANUL XII.

Sabiu, in 19 Martiu 1864.

Telegrafulu este de doua ori pe septemana: joi si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiul prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4. fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. s. pentru a treia repetite cu 3 1/2 cr. v. fa

Invitare de prenumeratiune

la ..Telegrafulu Romanu..

pe triluniulu Aprile, Maiu si Iuniu c. v. 1864.

Abonamentulu pentru Sabiu 1 f. 75 xr.

Pentru Transilvani'a si monarchi'a austriaca 2 f. —

Pentru Romani'a si tieri esterne 3 f. —

De sine se 'ntielege, ca abonamente se primescu si pe 1/2, precum si pe 3/4 de anu.

Redactiunea si Editur'a.

Program'a

pentru Sinodulu conchiamatulu Sabiu pe 22. Martiu 1864.

1. Dumineca in 22. Martiu Liturgi'a cu chiamarea Santulu Duchu se va incepe la 9. oare.

2. Dumineca in 22. Martiu se voru aduna Membrii Sinodulu la 12. oare inainte de amedi in Biseric'a Schimbarei la fatia a Domnului, candu apoi la 12. ore va urm'a deschiderea Sinodulu prin o cuventare archiereasca, dupa aceea alegerea Secretarilor Sinodali; verificarea membrilor sinodulu si constituirea lui; in catu tempulu va ierta, consultare asup'a modulul pertractarei proiectulu de organisatia, si inceputulu raportelor archiereseci;

3. Luni in 23. Martiu continuarea raportelor archiereseci, si Raportulu Epitropiei diecesane, si alu Fundatiei Franciscu-Iosifiane, precum si presentarea Proiectulu de organisatia trebilor bisericesci, scolari si fundationali, si dupa imprejurari inceperea pertractarei aceluasi proiectu;

4. Marti in 24. Martiu continuarea pertractarei proiectulu de organisatia;

5. Miercuri in 25. Martiu Liturgi'a la 8. oare dimineti'a, ear la 11. oare Siedinti'a Sinodale cu mai departe pertractarea proiectulu de organisatia;

6. Pentru urmatoarele zile Sinodulu insusi va defige ordinea obiectelor.

Membrii Sinodali suntu positi a pred'a Presidiulu inca in 21. Martiu harthiele loru de invitatia, si Plenipotentiele loru.

Sabiu in 16 Martiu. O parte mare a coloneloru numerulu nostru de astadi o umplu dorintie pentru Sinodulu diecesanu, intr'alu carui ajunu ne aflamu. Le comunicamu cu atat'a mai vertosu, caci ni se paru espressiuni credinciose ale dorintieloru si aspiratiunilor fiiloru bisericeii nostre. Caus'a Mitropoliei va fi fara 'ndoiela obiectu de desbatere in Sinodu; dar clerulu de josu ascepta cu totu dreptulu, ce se va face vreunu pasu si pentru imbunatirea starei preotimei parochiale preste totu. Sarcinele cresc, trebuintiele se immultiescu, cerintiele dela preoti devinu din ce in ce mai grele; numai isvorele loru de subsistintia remanu desecate. Grati'a Monarchulu a luat si aici initiati'a, acordandu cele 24,000 fl.; imperiulu a urmatu acestu esemplu si la staruintiele maimarilor nostri bisericesci au acordatu si elu alte 25,000 fl. pe anu pentru imbunatirea lefei episcopesci si pentru organisarea Consistoriulu si a Institutulu diecesanu; aru fi tempulu, ca si tier'a in specialu sa faca ceva pentru acesta preotime incarcatu de sarcini si de responsabilitati, dar ne'ntrebata pe subsistinti'a sea.

Aru trece preste competinti'a nostra, a esi in publicu acumu, in ajunulu Sinodulu, cu proiecte pentru realisarea acestei dorintie generale a preotimei; dar nu potemu a nu ne esprime de nou intim'a dorintia, ca Sinodulu sa nu lase neatinసు acestu obiectu, ce taia atatu de afundu in presintele si venitoriulu vietiei nostre bisericesci. —

Sabiu in 16 Martiu. (Alegeri sinodale. Dlu Alduleanu.) In cetatea Sabiulu se alese ablegatu sinodalu d. Ioann Brote. — In Protopopiatulu Sabiulu II. se alesera dintre Preoti: P. Sav'a Popovicu Barcianu din Rasnari, si dintre mireni: d. Bucuru Cioranu tota de acolo; in Protopopiatulu Mercurei din Preotime: P. Georgiu Reulu din Ludosiu, din mirenime d. Georgiu Maccelariu din Mercurea. — In Prot. Sighisioarei se alesera dintre Preoti P. Sofr. Brandusiu din Apoldu, dintre mireni d. Ioann Ciceiu, inv. I. in Sighisioara. — In Prot. Tarnavei de susu se alesera din preoti P. Zach. Cristianu Parochu in Siordu, si dintre mireni d. Jude proc. Ioann Pinciu. — Alte alegeri inca nu ne suntu cunoscute. — Avemu placut'a datorintia de a comunica suppletorie cititoriloru nostri, ca d. I. Alduleanu, Consiliaru gubernialu si Vicepresiedinte dietalu, e denumitu Vicepresiedinte alu Tablei regesci din Osiorheiu.

Brasiovu 10 Martiu 1864. Cetiramu cu bucuria, ca Sinodulu ca suprem'a iurisdictione bisericesca, se conchiamara pe 22 Martiu a. c. si inca nu in urm'a multeloru strigate inzadaru, ca pe airea, ci de sine. Forte bine! Cetiramu ca problem'a acestu Sinodu este: organisarea trebilor bisericesci, scolare, fundationale, si raportulu P. L. Scaunu Episcopescu in caus'a restaurarei Mitropoliei. Ai pote dice, ca sub problem'a acesta in generalu se cuprindu tote din cele ce are lipsa bisericea nostra. In specialu inca cetiramu, ca aru fi proiectele sub teasculu tipografiei, cari se voru impart membriloru.

Noi nu scimu mai in detailu, ce voru fi cuprindendu acele proiecte, de aceea inainte de deschiderea Sinodulu ni se va ierta, deca dicemu ceva in privinti'a acestor'a.

I. De treb'a bisericesca se tine si dotarea Preotimei, caci a pune preotimea la rendiela, fara a se pote tine materialicesce, credu ca aru fi fara temeiu, pentru ca nu se va pote tine de rendiela ei.

Nu voimu sa dicemu, ca Sinodulu sa imparta salare sirmanei nostre Preotimi, caci n'are de unde, ci esprimemu numai intim'a nostra dorintia, ca Sinodulu sa nu uite si sa nu treca cu vederea preste cele intemperate in pamentulu regescu cu salarisarea Preotimei. Dicemu acesta, pentru ca scimu, ca multe plangeri de acestu felu s'au inaintatu la scaunulu Episcopescu. Dicemu, ca acea „salarisare“ a fostu o batjocura, si o repetimu, si credemu ca ne va da dreptu ori cine, candu va audi, ca d. e. la Brasiovu, la orasiulu celu bogatu asi numitu sasescu, unde Romani balantieza cu Sasi, nu s'a datu inca nemic'a Preotimei in urm'a hotaririi Inclitei Universitati de acumu trei ani. Nemic'a; pentru ca deca sau 'mbiatu 15. holde d-lui Popasu seu Bisericeii St. Nicolae, noi o luamu de batjocura, pentrucu 9. Preoti din Brasiovu, cari pastorescu preste 10 mii de suflete, cu atat'a se dotéza? Si deaca ceialalti nu se voru fi socotitu, ei numai cei 3 dela sf. Nicolae, cari pastorescu peste 4 mii de suflete, nu e destula batjocura? — Ce se intempla cu aceialalti, ni sau spusu, ca ei suntu socotiti de Popsiori (Capelani), si nu capeta nemic'a. Totu asiá celui dela Derste si dela stupini.

In urm'a unei asemenea tractari cu hotarirea Incl. Universitati, in urm'a unei impartiri ca de pomana Preotimei de prin Comunele Sasesci cu cate unu sghiabu de locu sterpu, Preotimea totoru trele Tracturi Protopopesci de aici au inaintatu o petitune la Incl. Magistratu cu acea rogare: ca sa binevoiesca a ne spune, facu Dloru pamana cu Preotimea romana, seu esecuteza hotarirea Incl. Universitati? Ca la casulu d'antaiu nu priimimu nemic'a, ear intr'alu doilea casu nu corospunde fapt'a Dloru acelei hotariri. Acea harthia, care avu de scopu ca sa incepemu lucrulu asiá, pentru ca sa potemu apela pana unde ne va multiami, e inaintata din Augustu a. tr.

si inca n'au estu nici alba nici négra. Audimú, ca-si ridu de ea, si ne voru aretá cotulu.

Acum déca pe aici la Brasiovu se plánge preotímea, atunci de buna séma in totu loculu se va vaierá ; déca pe aici se urméza astfelu cu hotaririle mai innalte, de siguru ca prin alte locuri din pamentulu regescu Preotímea n'au capetatu mai nimic'a, séu celu multu câte unu stiucu sterpu batutu de Ddieu. Apoi cu o asemenea potere de viétia sa o organizezi, si sa-i puni indetoriri preste indetoriri? Ce va fi facendu Preotímea din Comitate? De siguru, ca aceea postesce si in di de dulce. Ordinaciuni de pe la Incl. Universitate, de pe la In. Guvernu si din tóte pártile, tóte cu indetoriri si servitie amenintátóre sub respundere curgu pe tóta díu'a; sa dámu tabele la luna despre morti, sa raportámu despre Militari etc. etc., dar in nici un'a nu se intréba macar, cu ce traiescu Preotii?!

Cu acestea nu voimu alt'a de cátu cá sa tragemu atentiunea Sinodului asupr'a acestui obiectu importantu, cá sa nu-lu tréca cu vederea; cáci starea Preotímei e de vaieratu, si salarisarea eii nu mai e de amanatu. Sa chiamámu cu tóta veneratiunea atentiunea Sinodului la aceea, ca Preotímea au inaintatu multe gravamine asupr'a escutárei, ce se facu cu hotarirea I. universitáti; sa spunemu, ca alocurea sbéra de saracia si e data prada lipsei chiaru de trebuintiele vietiei.

De aceea pre lánge alte noi asceptámu dela Sinodu, sa hotarésca unu proiectu, prin care sa se faca cele de lipsa in privinti'a acelei neapérate necesitáti. Sinodulu póte face ce-va cáci membri lui suntu membri alesi ai poporului. Dreptu aceea déca nu vede mijlocu de ammeliorare pe alta cale, atunci totu va poté ammeliorá starea Preotímei pe acelu drumu, candu s'aru proiectá si hotari: Cá fia care comuna, carea are salarisati pastorii de vite, sa salariseze cu unu fiesu si pre Preotulu. Acést'a cu atátu mai neapératu, cu cátu ca servitiulu si progresulu ce se asceptá a se implini de cátra Preotu, e fórte importantu. Dupa o asemenea mesura s'aru poté apoi determiná qualificatiunea membrului, care s'aru santi intru Preotu.

II. La trebile scolare pre lánge senatu scolasticu etc. etc., care suntu generale, nu scimu, va veni inainte ca Preotii suntu (Suntu, ori aru fi sa fia? Red.) in totu loculu si Catecheti; cáci fára catechisatiune scimu ca n'are fundamentu invetiatur'a. Asiá dar precáta detoria respundiátóre aru avé Preotulu si aici, va fi cugetandu óre cineva si la vr'o meliorare a servitiului lui? Ori se va fi dicendu: De s'aru poté meliorá macar lefsiór'a dascaliloru cá de Dómneajuta, necumu si a catechetiloru. Se va fi dicendu, si o dicemu si noi, ca multe-su necesnrite poporului nostru celui imbrancitu de dári; cumu sa-lu faci cá sa mai dea? La aceste dise trebuie sa luámu ce e mai importantu si sa-lu capacitámu, ca ori cumu aru face sa nu neglige acést'a; sa-i aretámu averea comunala, veniturile comune, care pe ici pe colea se facu mere-pere si cu d'ande asemenea sa se faca.— Puna si dela dènsulu o grositia unde pune mi'a, acum pentru invetiatoru, cáci dela harnici'a unui asemenea urméza pre lenga desceptare si cultura si imbunatátirea stárei loru materiale; credemu ca se voru face si asemenea representatiuni de cátra Sinodu, dar pána atunci sa nu stámu cu gur'a cascata.

III. Fundatiuni! La acestea pelánge cele infiintiate ni se va iertá sa dicemu ceva despre cele ce aru trebuí sa se infiintieze. Scimu ca se cuprindu intr'acestea si acelea, ce le numera „Gaz. Transsilvaniei“ Nrii 97 si 98 a. tr. cari ni se paru ca suntu sub administratiunea Guvernelui; scimu ca mai exista unele intemeiate de nemuritoriulu nostru Archiereu Andreiu Br. de Siagun'a; scimu ca intre acestea e inceputa si un'a pentru ajutorarea Preoteseloru veduvite. Dómne, Dómne! cându gandescu Preotii la acésta stare,— credemu ca pre fia-care-lu apuca fiori, pentru ca morindu elu, Preotés'a cu ce va trai? cu ce se va sustiné famili'a? cu ce voru cresce fiii loru? Accentuámu dara, ca aru fi pré necesariu, cá acésta fundatiune sa se inlesnéca a cresce mai iute, cá sa se póta ajutá unele dintr'ens'a. Nu mai pucinu se spaimenteza Preotii nostri, candu cugeta la vr'o nepotintia, la batrenetie, óre cu ce sa se sustina ei atunci? Cu ce sa-si hranésca famili'a? Vedemu cu ce, cáci unii din Preotii nostri de adi din cei bestráni cersiescu. Dreptu acést'a aru fi mare necesitate pentru infiintiarea unei fundatiuni de pensiuini. Dupa fundatiunea proiectata la Brasiovu *) nu s'aru poté luá esemplu, cá sa se infiintieze un'a pentru intrég'a diecesa? Nu s'aru poté lati aceea? Ne rogámu sa cugete cei apli. In fine suntu multe, asupr'a cárór'a credemu ca n'amu cugetatu noi mai antáiu, ci se voru fi si preparatu

*) Nu ne aducemu aminte, sa se fia publicatu unde-va, cá s'o cunoáscemu cu totii. (Red.)

barbatii nostri, spre a le proiectá meliorarea. Decátu cu tóte acestea amu disu si noi; cáci copilulu vede pe mum'a sea, si scie ca are si póte sa-i dea, in sa totu plánge pána atunci, pána-i astupa gur'a. — B.

Bradu 12/24 Martiu 1864.

Subscrisulu mi-amu tinutu de sánta datorintia, a face unu servitiu onorabilei Redactiuni a „Tel. Rom.“ impatasindu-i cu multa bucuria urmatórele:

Esamenale semestrale, tinute cu elevii tinerului nostru institutu, respective ai scólei normale de aici, au duratu Luni si Marti—in 9 si 10 Martiu st. v. in tipulu si ordinea urmatóre:

Luni in 9 Martiu nainte de ameadí, dupa invocarea Duchului sántu se esaminara elevii clasei a IV. — ear' dupa ameadí—elevii cl. a III.; Marti nainte de ameadí—cei din cl. I. si despartimentulu alu II., care se fini pela 1 1/2 óre dupa ameadí cu cantárele servitiului ddieescu multu patrundiátóre, si altele natiunale intonate de elevii toturoru classeloru dedata. Esaminarea decurse in presinti'a D-lui Protopopu-Preziedinte I. Basi'a, ear' din partea inclitului comitatu luara parte: D. Dr. Hodosiu antáiu V. Comite, insotitu de alti trei amploiatii comitatensi, precumu si in presinti'a multoru st. dd. si parinti din locu si dimpregiuru.

Respunsurile eleviloru din tóte clasele, amesuratu timpulu celui scurtu, sub care au decursu studiarea, au fostu preste asceptare indestulítóre, — despre ceea ce insu-si on. domnu V. Comite Dr. Hodosiu sau dechiaratu inaintea auditoriloru, — adresandu-se cátra elevi cu o cuventare scurta, sfatuindu-i parintesce si animandu-i la studiare, promitindu-lo premiarea toturor'a celoru ce se voru distinge cu finea anului scolasticu. — Asemenea multiam si d-loru Invetiatori respectivi pentru multele ostenele, ce le au dovedilu prin resultulu doritu. Ios. Korhaniu. m. p.

Notariu opidului Bradu, cá auditoriu.

Depe Hartibaciu. Prea onorate domnule Redactoru! Ne rogámu a dá putiatelu locu in colónele stimatulu D-Vóstre jurnalu pentru urmatórele. — Dumineca in 8 Martiu s'a hotaritu díu'a pentru alegerea reprezentantiloru comunali, cari voru sa aléga unu Deputatu la scaunulu Protopopescu alu Cincului-mare in 16. ale e. pentru Sinodulu Bisericeii nóstre orientale din Transsilvani'a, conchiamatu pe 22. Martiu la Sabiu. Acésta dí consfintita nadejdei si dorintieloru insufletit pre totu Románulu; sunetulu clopoteloru vestescu de dimineatia inceputulu unui periodu, sperámu, mai fericitu. Cantárele religióse pastrate prin secolu saluta antáia óra, in care sa lasá Románulu in libera voia, a dice unu cuventu la pertractarea organizárei trebiloru bisericesci, scolare si fundatiunale. Poporulu alearga cu gramad'a la Biserica, cá sa se róge lui Ddieu pentru Imperatulu, tóta curtea si suditiu lui, pentru indelungat'a viétia a prea veneratulu seu Archipastoriu. Toti-si pironescu cantatur'a asupr'a sortii, ce o gatesce organizarea. Fia carele-si inchipuiesce planurile si face proiecte. La acestea mai vine si acea intrebare: candu vomu poté fi asiá norocosi de a ne vedé si caus'a cea dreapta a mitropoliei realizata? Ca noi avem temeuri istorice, precumu Ierararchi'a Transsilvana sau ocarmuitu ne-interruptu dela anulu 1479. pána la a. 1700. de mitropoliti canonici; ca alu II. Soboru Ecum. in intelesulu canonulu 6. alu Soborulu Ecum. I., si alu 3. Soboru Ecum. din Efesu Can. 8., si Canónele Apostolesci 34,35.; acestea suntu nisce Planete, care póta intru sine corón'a mitropoliei nóstre. Acestea suntu monumente, pre care molile, si rugin'a nu le strica, nici furii la sapa, si le fura, — prin acestea cá o lumina, de-si pusa sub obrocu, prin crepaturi si margini transpare lumin'a, de carea s'au lipsitu ortodoxii románi din provinciele austriace preste unu seculu si jumetate.

Asceptandu cu incordare efeptuirea organizárei, ce ne sta innainte, sperámu, ca dupa multu putínu dorintiele nóstre voru trebuí sa se realizeze si in privinti'a mitropoliei spre asigurarea vietiei bisericesci, si odichuirea fiiloru ei. — Pelánge care amu onóre etc. Unu Preotusatescu.

Pest'a in 22 Martiu 1864.

⊙ Cetitorii acestui díuaru voru fi insciintiati pána acum'a despre arestárele cele numeróse, ce se intemplara in Capital'a Ungariei in 16, 17 si 18. Martiu.

La inceputu, candu se respandise faim'a acést'a prin Pest'a, nu voiram a dá nici crediamentu, nici ceva ponderositate mai mare acestei arestári, din cauza ca de acestea se intempla adeseori in cetátile mai insemnate, mai alesu din punctu de vedere politiaiu.

Astadi in sa, candu intre cei arestati vedemu numele cele mai insemnate ale barbatiloru din Ungari'a, cari au avutu si

au și acum' a rola însemnata în cauzele politice ale patriei noastre, nu putem fi indiferenți față de evenimentele acestea.

Caus' a adevărată a arestărilor nu se știe încă, aceea însă se știe de comună, că până acum' a vre-o 70 inși sunt în prinsoré. Versiunile despre cauzele arestărilor sunt foarte multe și diferite, din toate însă putem estrage aceea, ce se vestese în fia-care versiune, cumca poliț' a astadata a descoperit semintiele unei rescolări revoluționare, ce prinsera dejă radecine, și se apropiu de o desvoltare adevărată. Poliț' a, precumu se dice, aru fi descoperit mai multe scripte, date autentice, cari lóte consuna întru aceea, ca preparările la o rescólă curgu de mai multu tempu, ca corifeii acestei rescóle sunt în legatură cu mai multi barbati revoltanti din straintetate, ca primira dela ei ajutoriu în arme și în bani.— Întru adevéru arme, scripte revoluționare și proclamări s' au și gasitu la mai multi, însă nu s' au gasitu încă cele 26,000 de arme, ce sunt ascunse în Bud' a— Pest' a, cu scopu de a le întrebuintiá la tempulu seu.

Între cei prinși se afla mai multi magnati, precum și din class' a de medilocu, și se dice, că glól' a din 16 Martiu a. c.,— ce se adunase pe stradele Pestei, și între strigări „sa traiésca Kossuth, sa traiésca Garibaldi, Mazzini“ etc. facú escesse însemnate, aru fi fostu semnulu la rescól' a preparata de cei ce sunt astadi în prinsoré.

Lumea firesce astadi e foarte curiósă de a șci legaturile celor caduti în prinsoré cu straintii, și apoi face combinări între cele întemplete și între cele neîntemplete cu succesu demnu numai de unu caracteru immoralu și dejositu, care nu vede, nu cunósce nimic' a santu!

Unu diariu latitu și alt-cumu cu fum mare din Vienn' a a și luat asupr' a sea sarcin' a poliției, și face denunciarea neobrasnica, că ajutoriulu votatu în Camer' a Bucuresciloru pentru lipsiti din Banatu nu e altceva, decâtu unu ajutoriu spre eruperea revoluției preparate în Ungari' a!— Celu-ce știe câtu au votatu guvernulu austriacu, câtu au adunatu și conferitu ómenii privati pentru ajutorarea acestoru nefericiti din Ungari' a și Banatu, și celu-ce știe și vede scenele cele sfâșietóre de inima de prin locurile lovite de secet' a anului trecutu: acel' a, deca mai are semtiu omenescu, nu va necunósce marinositatea Romaniei, ci numai unu caracteru dejositu, unu omu fără credințá creștinésca, că denunciatorulu din Vienn' a, e capace a face asemenea scorniture. Romani' a aru fi bucurósă, deca aru poté scapá însă-si de impilatorii poporulu románu, precumu și de intrigele balauriloru celor neadormiti, ce se nutrescu pe pamentulu ei, necum sa deo ajutoriu spre periclitarea unui guvernulu strainu, de unde ea n' aru trage nici unu folosu! Guvernulu Austriei însă din scrutările și documintele scóse dela cei ce sunt astadi în prinsoré se va convinge din destulu, că n' are nici o temere de Romani' a, carea însă-si abiá póte incungiu rá eruperea comploteloru tiesute spre nimicirea ei!

Bucovin' a. O corespondinția a „Concordiei“ dto Cernautiu 14 Martiu ne comunica în totu cuprinsulu ei interpellatiunea, ce o facura în ședint' a V. din 12. Martiu dd. Iliuti, Isacesculu, Turechi, Carcea, Fosca, Alt, Bendell' a, Javorschi, Petroviciu, Miculiciu, Fechner, Ioanoviciu, Alecu Popoviciu și Georgiu de Flondoru— ni se pare preste jumateea membriloru dietali— cátra șiefulu țierei, în carea dupace arata trebuinti' a imperativa de a cunósce și amplotiati Bucovinei limb' a poporulu, că și amplotiati tuturoru celorlalte țieri din monarchia, incheia asiá:

Deci ne permitem întrebarea: Ori de are vointia înaltulu guvernulu, a orandú cele trebuincióse, că acei amplotiati, ce nu cunósce limbele țierei, și cari sunt instalati pentru țiera, sa invetie limbile țierei într'unu terminu fiesu neprelungiveru, și ca nime sa nu se instaleze, care nu are deplina cunoscințá a limbiloru țierei.— Subsemnati: Iliuti, Isacescu, Turecki, Carcea, Fosca, Alt, Bendell' a, Javorschi, Petroviciu, Miculiciu, Fechner, Janoviciu, Alecu Popoviciu și George de Flondoru.“

Salutámu cu bucuria acestu faptu că pre naintevestitorulu unei epoce mai fericite pentru Bucovin' a, că pre unu caracteru de desceptare din letargia a spiritulu romanescu.—

Vestea comunicata și de noi în numerulu 21., că adica poporulu s' a deslegatu de lucrulu de claca în favórea preoțiloru, va produce în țiera mare bucuria, dice „Bucovin' a“, cu atât' a mai vertosu, cări eliberarea acest' a s' a facutu de totu și fără de a se cere dela poporu vreó despagubire în bani ori alte celea. Greutatea acestei dări de pamentu o va portá de aci încolo fondulu religiuariu alu Bucovinei. (Fói' a semioficiósă privesce aceste prestațiuni cá o dare de pamentu; vomu vedé, ce va decide diet' a noastră în privinț' a „capetelorulu“ din Secuime.)

Varietáti și noutáti de di.

(Distințțiuni și denumiri.) Mai. Sea Imperatulu a darutu presiedintelui judecatoriei urbariale, Ioann Mezei lá transpunerea lui în pensiuone, titulu de Consiliaru de Curte; pre Secretarulu aulicu onorariu Müller de Milborn' a denumitu Secretaru actualu, pre d. Gustavu Meister Consiliaru la tribunalulu apelatoriu din Sabiu, și pre d. Carolu Toppler Assessoru de class' a a dóu' a la Tabl' a regésca transsilvana,— ambii extra statum.—

(Sacrificare de viétia pentru alții.) Unu medicu din Engliter' a puse nu de multu unu premiu de 2000 puncti sterling (camu 20,000 f. v. a.) pentru acel' a, care pentru o experimentare medicinala va suferi a se 'ncuía pe 2 seplemáni într'unu spatiu fără aeru. Iosifu Kubyi din Margila (Ungari' a) declara prin diuarie, că elu e gat' a a se sacrificá pre sine spre acestu experimentu, ear banii castigati a-i dá pe sém' a celoru bantuiti de fómete.—

(Esundári.) Orasiulu Sheffield în Engliter' a a patimitu de curendu o esundare infricosiata prin rumperea gaturiloru riului Donu. Stradele din Sheffield mai multe dile au statu subt apa, multe case cu toti locuitorii au devenitu prada infricosiatulu elementu. Asemenea sciri de esundári vinu și din Portugali' a, unde de 30 ani nu s' au mai pomunitu astfelu de potopuri, cá acumu.—

Congressulu serbescu, dupa o corespondinția a lui „Hon“ din Belgradu, se va aduná cátu de curendu. Problemele lui voru fi: alegerea Patriarchulu, precumu și organizarea trebiloru bisericesci și scolare. Cá Comissarulu regésca va funcționá la Congressu generalulu Filippovich.

Lui Garibaldi se pregatesce în Engliter' a o priimire stralucita. Celatea Londr' a i tramite înainte unu vaporu propriu, corporatiunile mesteriloru și ale lucratoriloru lu voru întemina la debarcare cu stégurile loru, și lordulu maioru (maimarele) i va predá diplom' a de cetatianu onorariu alu Londrei:— o onóre, de carea puțini moritori au parte.—

Principatele române unite.

Despre Klapka ect. ne aduc „Romanulu“ urmatórele: Suntu diece dile, de cându s' a respanditu în Bucuresci scirea, că generarii Klapka și Turr aru fi sositu la Galati și vinu la Bucuresci. Dupa informările nostre, acésta scire esita dela unele din consulatele din Bucuresci. Missiunea pressei fiindu de a dá pe fatia adevéru, și aci mai fiindu încă d' a dove di, că pamentulu românescu este liberu și ca ori ce óspe aru veni, chiamo-lu principele Sapiaha, scapatu din inchisorile Austriei, chiamo-lu Klapka séu Turr, contr' a caror' a nimenea n' are nici unu dreptu a protestá, potu veni pe pamentulu Romaniei, și fără cá poporulu románu sa tainúesca venirea loru, fiindu că numai cei fricosi, cei misiei și cei cari cugeta acte ilegale s' ascundu; astfelu dar deteram publicitatii acea scire, suptu cuvénit' a reserva. Astadi facemu din nou cunoscutu, că sciri telegrafice ne spunu, că acesti bravi generari sunt, unulu la Turino, și celalaltu (Klapka) la Geneva, și prin urmare toate acele sciri au fostu spaim' a ce au cei slabi de umbr' a loru.

La cari Bucimulu reflecta în urmatoriulu și bine nimeritulu modu:

Amu voi sa scimu, din ce punctu de privire diuariulu Románu lu, organulu coalitiunei monstruóse formata contr' a tronulu Romaniei-Unite, anuntia cu atât' a emfasi și atât' a fericire venirea generaliloru unguri Turr și Klapka în Romani' a? Cá sa tradea poliției austriace pe acesti bravi și devotati patriei loru, séu cá sa indemne pe Románi și pe guvernulu románu sa între în relatiuni cu acesti generali unguri? Deca aru fi casulu antáiu, aru fi negrestu o infamia; deca însă aru fi casulu alu doilea, este cea mai mare imprudintia. Pamentulu Romaniei, cá pamentu classicu de ospitalitate tutoru nationalitáțiloru, cari aspira la liberarea loru, a priimitu totu d' aum' a și pe generalii unguri, cá și pe generalii poloni, cându acesti' a au pazitu cuvintiele cátra unu Statu organizatu, și n' au pusu în periculu interesele nostre nationali; și nici o data Románi n' au facutu poliț' a sugrumatoriloru de natiuni. Aru trebui sa șcie însă organulu straintiloru și alu coalitiunei monstruóse, că unu Statu organizatu, unu guvernulu regulatu și legitimu alu unui astfelu de Statu, nu se póte întielege de câtu numai cu guverne regulate și legitime ale Statelor organizate. Acést' a cá principiu de dreptu alu gintiloru. Cá simpathia, cá interese de nationalitate, și cá afectiuni de anima, întrebámu pe diuariulu numitu Románu lu: are elu sciintie positive, cumu ca generalii unguri,— deca acést' a aru fi, — sa se întielega cu Románi din Ro-

mani'a libera, cari traiescu cu viața nationala in Statulu lor propriu, — s'au întielesu mai întâiu cu Români de sub Austria, cu Români, cu cari au fostu in resbelu Ungurii in 48 și 49 și cu cari suntu in conflictu și pâna astadi? Este incredintiatu diuariulu Români, ca Ungurii sau convinsu despre drepturile și dreptățile a cinci milioane de Români?

Dorim întielegerea, pacea și bun'a petrecere a Ungurilor cu Români, insa nu ne vomu rostii nici pro nici contr'a, in ori-care miscare ungréscă, fără că mai întâiu sa avemu o sciintia, oficiosa macaru, ca Ungurii suntu bine întielesi cu cele cinci (? Red.) milioane de Români de sub Austria. Cunoscemu simtiemintele reali ale braviloru generali patrioti unguri Turr și Klapka; pâna candu insa aceste nobile și patriotice simtimente ale acestoru doi generali nu se voru traduce printro manifestare oficiala a majorității capiloru unguri, atatu a celoru din essiliu câtu și a celoru din Ungari'a, noi nu potemu privi altfelu simtimentele acestoru doi generali de câtu că idee propria, particularia ale Domnialorū, idee cari le facu onóre și pe cari noi le îmbrătisiamu cu fericire.

Acestea credemu noi in privinti'a relationiloru și simpatielorū dintre poporul român și poporul ungru. Revenim in sa la ceea ce privesc guvernulu, și repetim: ca guvernulu unui statu constituitu nu pôte intra in relatiuni decâtu numai cu State constituite."

In siedinti'a de astadi (din 7 Mart.) a Adunării s'a urmatu desbaterea legi comuneloru. Atâtu aséra câtu și astadi cestiunea, deca se voru accorda și Israelitloru drepturi comunale, a provocatu lungi desbateri și de două ori cele mai elocinte (?Red.) au fostu a le dlui Costa-Foru, care a sustienutu, din tôte punturile de privire, a s'acorda drepturi Israelitloru pamenteni. Sa fimu in sa drepti și cătra cei cari combateau și sa marturisim, ca nimenia n'au combatutu pe israeliti din punctulu de vedere alu religiunei, ci numai că o plaga, ce este in unele părți ale Moldaviei. D. Primu Ministru, care constata acea plaga, a disu in sa, ca sa se lumineze Israeliti, sa fia că Israeliti români, ceea ce suntu Israeliti germani, poloni, unguri, sa bata anim'a lor la ori ce facta nationale, sa se manifeste, și atunci voru luá tôte drepturile. In sfersitu dupa o lunga desbatere s'a admisu unu amendamentu propusu de d. C. A. Rosetti si'adoptatu de comisiunea Adunării și Ministeriu, daru care fusese combatutu de 39 de deputati contr'a a 42. Acestu amendamentu dice, ca pâna la o noua legiure se aiba drepturile comunale Israeliti pamenteni, cari voru fi dobanditu in armata gradulu de suptu-oficieri; acei cari voru invetiá in scólele din Romani'a; acei cari voru avé diplome din straintate de licentiate și doctorate de ori ce sciintie, și acei cari voru avea o industria, unde sa se întrebuintieze 50 de lucratori.

Prospectu politicu.

Renumit'a conferintiã in caus'a dano-germana inca totu face rotund'a prin diuarele cele mari. De astadata pedec'a definitivei realisári a acestei conferintiã nu mai e Dani'a, ci Franci'a, carea nu vrea a participá, pâna candu federatiunea germana nu va fi chiamata cá atare la conferintiã, și atunci inca numai la casu cându Conferinti'a va dechiará protocolulu din Londonu dela 1852, capabilu de o revisiune. Asiã dara, de si acea conferintiã e acceptata de Dani'a și ore câte poteri mari, totusi afla pedeci destule spre a o poté dechiará de realisabila. Ba chiaru si cabinetulu danesu se esprima pe lângã tóta acceptarea nefavoritoriu conferintiã, restringendu-o la stipulatiunile din 1851 și 1852 și dicendu, ca in altu modu regele Daniei aru poté veni in perplezitate de a nu-si poté formá unu ministeriu. Federatiunea germana, din motivulu ei propriu ori inspirata de cineva, nu mai vrea sa recunósca protocolulu numitu de bas'a conferintiã. Fórte nimeritu a fostu dara titululu unui articulu a lui M. S. care tractéza despre conferinti'a acést'a „asiã de aprópe și totusi asiã departe“ (oly közel s mégis oly távol.)

Press'a de Vienn'a scie, ca cabinetele din Vienn'a și Berlinu aru fi promisu mai multoru state federatiunale ajutoriu militariu, la casu candu ele nu aru fi in stare sa innadusiésca revolutiunea, și ca Hessen și Hanover'a aru fi priimitu cu multiamita propunerile acestea. Se vede dar, dice insasi Press'a, ca cele două poteri mari germane nu au de a constringe numa pe Dani'a, ci și pasiunile aprinse in Germani'a. Pe lângã tôte afirmarile diuarielor nemtiesci, ca calatori'a ducelui de Coburg—Gotha au fostu fără de resultatu, ceva resultatu totu transpare.

Conflictele acestea, ce se nascu din conferinti'a de atâtea ori numita, voru face o nepossibila, și in fine voru aduce poté și alte lucruri neprevédute. Diuarele franceze povestescu continuu de o schimbare de ministrii in Angli'a. Schimba-

rea acést'a nimenui nu i-aru fi asia binevenita, ca tocm'a lui Napoleon III., pentruca mai alesu candu fiitorulu ministeriu va fi din partid'a Toryloru (a partidei aristocratice) atunci politic'a austro-prussa nu aru mai afla aparatori caldi in cabinetulu londonezu și póte ca acesti'a aru recunósce state confederate din Americ'a, prin acést'a Angli'a s'aru obligá dincolo de Atlantic'a și Napoleon apoi aru avea mâna libera in Europ'a.

Despre Garibaldi ni se spune, ca calatoresce la Angli'a unde se facu pregatiri mari pentru primirea lui. Se mai vorbesce, ca in onórea acestui erou se va serbá unu banchetu in palatulu de cristalu. — Klapka se afla in Genev'a și Turr in Paris, asiã dara fórte departe de Galati. Cu tôte acestea scirile despre adunari revolutiunarie in Romani'a curgu inca mereu. Ca ele suntu numai scornituri, potu celitorii nostrii se vada din cele reproduse de noi sub rubric'a: Principatele române unite.

Regimulu nationalu polonu cara incepe a aretá semne de viața. Mai candu si-au aretatu desplácerea sea fatia cu mesurile luate din partea Austriei in Galiti'a, prin o prochiamațiune cátra Europ'a. Regimulu nationalu polonu nu néga nici acum tendinti'a resculárei de a restitui Poloni'a dupa marginile ce le avu la 1772, dara dice, ca n'au avutu de cugetu nici candu, cá partea, carea se afla sub Austria, sa o recastige prin poterea armelorū Polonii spera tocm'a, ca evenimintele europene voru aduce lucrulu la atát'a, incátu Galiti'a de sine sa recada in mânilu Poloniei celei mari. Mai incolo incusa pe regimulu austriacu, ca de si au simulatu o politica comuna cu poterile apasene, in ascunsu au impededatu revolutiunea. Acum au luat masc'a josu și au publicatu starea de asediú in Galiti'a, carea in facta esistá de multu.

Despre celelalte fantasme de revolutiuni ale Cor. Gen. și ale altoru diuare din Vienn'a și Herm. Ztg. etc. din Sabiu, fiindca nu le credemu, nu mai perdemu tempulu.

Mai nou.

Regele din Dani'a impreună cu ministrulu de resbelu a fostu in Alsen și la Düppel, spre a inspectuná armat'a. — In siedinti'a dietei federative germane din 14/26 Martiu se ceti invitarea Englierei la conferinti'a, ce se va tine la Londr'a in 4 Aprile. — O naia franceza de resbelu armata cu 28 tunuri și cu 430 feciori, a sositu la Triestu, pentru de a'nsoți pre Imperatulu și Imperatés'a din Mexico la Vera-Cruz.

MULTIAMITA PUBLICA.

Prin d. Cancelistu la Tribunalulu comit. din Dev'a I. I. Olariu s'au substernutu subscribulu Comitulu 35 f. v. a. colectati pentru juristii Comitatu Hunedórei dela mai multi nobili domni contributori, si anume dela d. Fr. Br. de Nopcea, Comite supremu 4 f. (cu promisiune de 2 f. pe luna), d. Prot. I. Papiu 4 f., d. G. Nicórescu 3 f., d. Ios. Veliezka 5 f., d. I. Moldovanu 3 f., Dom. Iordanu 2 f., I. Bauer 1 f., d. G. Csáklány 5 f., d. P. Dragiciu 2 f., d. I. Hentes 4 f., d. Franc. Csonka 1 f., d. II. Olariu 1 f., — pentru cari nobililoru domni ajutatori aduce multiamita publica

Sabiu in 7 Martiu 1864.

Comitetulu pentru ajutorirea Juristiloru.

Preturile de piatia

din Sabiu, Martiu in 17/29 Martiu 1864.

	fl.	xr.
Gráulu de frunte, galét'a nemt. (Metzen) *)	3	60
„ de midilocu „	3	33
„ de códa „	3	7
Seear'a galét'a nemtiesca (Metzen) *)	1	93
„ de midilocu „	1	87
„ de códa „	1	80
Ovesulu de frunte, gal. nemt. (Metzen) *)	1	67
„ de midilocu „	1	60
„ de códa „	1	53
Cueuruzulu galét'a nemtiesca (Metzen) *)	1	87

*) 3 galete nemtiesci suntu 2 galete ardelenesci.

In nr. 17 la numele tinerulu studente N. Olariu in locu de cl. VI. sa se dica class'a VIII.—

Corespondintia. La mai multi. Din poesiele d-lui Sionu și din Istori'a lui Fotino nu mai avemu nici unu esemplariu; din Tunusli și Suveneri mai suntu câte-va esemplare.